Nr. 49 PAŹDZIERNIK Rok V

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

POZNAŃ, ALEJE MARCINKOWSKIEGO 7, I. PIĘTRO.

NOWOŚCI : : OKAZJE

Anglja jub. królewski	4 wart.	*	1,10
dto		o	– ,85
Austrja dzień matki ost. n.	1 „	*	—,40
„ „		o	– ,30
„ Dolfuss żałob 1934	1 „	*	—,40
„ „		o	—,30
„ Dolfuss roczn. śmierci 1935	1 wart.	*	—,40
„ dto		o	—,25
Bułgarja ślubne 1930	4 „	*	1,25
Holandja Caritas 1934	4 „	o	1,75
„ latowe 1925	4 „	*	2,75
dto	4 „	o	1.60
San Marino 1918	6 „	*	3,25
„ 1924 Garribaldi	5 „	*	3,95
Niemcy głowa żołnierza	2 „	*	1,—
„ „	2 „	o	—,45
„ swastyka w wieńcu	2 „	*	—,85
„ „	2 „	o	—,65
„ Bach, Händel, i Schütz	3 „	*	1,25
„ „	3 „	o	—,85
„ kolejowe	4 „	*	2,25
„ dto	4 „	o	1,75
„ młodzież hitler.	2 „	*	—,55
„ Norymbergja 1935	2 „	*	—,55
Czechosłowacja legjony	4 „	*	1,95
„ „	4 „	o	1,70
„ 100-lecie hymnu nar.	2 „	*	1,15
„ „	2 „	o	—,50
„ Arras		*	1,10
„ Cyryl i Metody nowość	3 „	*	1,25
Szwecja 500-lecie parlam.	6 „	*	2,95
„ „	6 „	o	—,30
Rosja „metro"	4 „	o	1,25
„ spartakjada	10 „	o	2.75
„ „	5 „	o	1,—
„ Fr. Engel	4 „	o	1,25
„ nowe zeppeliny	5 „	o	4,75
„ 10 lat bez Lenina	6 „	o	1,90
„ antywojenne	5 „	o	1,95
„ Czeluskin	10 „	o	5,45
„ „	5 „	o	1,25
„ lot Lewoniewskiego wielka rzadkość	1 sztk	*	26,—
Tannu-Touva 1927	14 wart	*	6,75
„ 1935	7 „	o	1,15
Mongolja 1932	9 „	o	3,75

HISZPANIA

1930 Goy'a	11 wart.	*	0,95
„	18 „	*	14,50
„ lotnicze	7 „	*	1,—
„ „	14 „	*	17,50
„ 1 peseta	1 „	*	1,25

1930 Kolumb	10 wart.	*	1.—
„	14 „	*	3,75
„	16 „	*	12,75
„ lotnicze	6 „	*	1,—
„ „	12 „	*	14,75
Ibero Ameryka	3 „	*	—,50
„	7 „	*	11,95
1931 Kongres Pocztowy			
opłatne	5 „	*	1,—
„ oficial	5 „	*	1,—
lotnicze	6 „	*	3,95
„ oficial	6 „	*	4,25
lotnicze	5 „	*	1,25
„ oficial	5 „	*	1,25
1927 Katakumby	12 „	*	1,95

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski - Poznań

P. K. O. 208 547 **Aleje Marcinkowskiego 7** Telefon 27-81 Skrytka Pocztowa 370

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Adres Redakcji i Administracji: POZNAŃ. Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

Prenumerata	kwartalna	styczeń—marzec	1935 r.	w kraju zł.	**1.50**	zagranicą —.—
„	półroczna	styczeń—czerwiec	1935 r.	„ „ „	**2.75**	„ **3.50**
„	roczna	styczeń-grudzień	1935 r.	„ „ „	**5.50**	„ **7.00**

Wychodzi co miesiąc za wyjątkiem miesięcy letnich.

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr. 49 PAŹDZIERNIK 1935 **Rok V**

SPIS TREŚCI:

Nowa serja znaczków polskich.
Z wycieczki Związku Filatelistów w Toruniu
Aerofilatelistyka — Nowości — Dyskusje — Stowarzyszenia — Bibljografja.

Nowa serja znaczków polskich.

Jak już wspominaliśmy w poprzednim numerze naszego pisma Min. P. i T. przystąpiło do wydawania nowej serji znaczków składającej się z 11 wartości. Znaczki za 5, 15 gr. i 3— zł są już obecnie w obiegu, pozostałe będą ukazywały się stopniowo w miarę wyczerpania się starych zapasów, tak że kompletna serja zostanie wykończona najpóźniej z końcem lutego przyszłego roku.

Kiedy przyglądamy się poszczególnym wartościom, trudno powstrzymać się od słów zachwytu, wobec pięknego wykonania, a przedewszystkiem należy się uznanie projektodawcom, którzy w ten sposób przeprowadzili umiejętną propagandę naszych przepięknych miejsc turystycznych i bezcennych zabytków historycznych.

W zestawieniu z całą powodzią znaczków państw obcych, które wykorzystują całkiem mierne okazje współczesne do wydawania nowych serji z całą dumą podkreślić możemy, że historja naszego Narodu i naszej rodzimej kultury jest aż nadto bogatą, aby można ją uwieczniać jeszcze na całych setkach nowych wydań, co w zestawieniu z szumnie reklamującą się kulturą obcych państw podkreśla dobitnie naszą wyższość.

Dla zorjentowania się naszych czytelników podajemy, co każdy ze znaczków przedstawia, oraz w jakim kolorze jest lub będzie wydany.

5 gr — fioletowy, **Pieskowa Skała**
10 „ — zielony, **Tatry—Morskie Oko**
15 „ — ciemno-zielony, **Gdynia—M/S Piłsudski**
20 „ — fioletowo-szary, **Pieniny - Czorsztyn**
25 „ — niebiesko-zielony, **Warszawa - Belweder**
30 „ — czerwony, **Zamek w Mirze**
45 „ — czerwono-fioletowy, **Zamek w Podhorcach**
50 „ — stalowy, **Kraków - Sukiennice**
55 „ — niebieski, **Poznań - Bibljoteka Raczyńskich**
1 zł — brązowy, **Katedra w Wilnie**
3 „ — ciemno-brązowy, **Portret Prezydenta**

Rozporządzenie

Ministra Poczt i Telegrafów
z dnia 3 września 1935 r.
o wydaniu kartek pocztowych.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

§ 1.

Wydaje się następujące kartki pocztowe:

1) Kartkę pocztową pojedynczą z tłoczonym znaczkiem pocztowym wartości 10 gr.

2) Kartkę pocztową pojedynczą z tłoczonym znaczkiem pocztowym wartości 15 gr.

3) Kartkę pocztową podwójną (z opłaconą odpowiedzią) z tłoczonemi na obu częściach znaczkami pocztowemi wartości 15 gr

§ 2

Cena sprzedażna kartki pocztowej pojedynczej łącznie z tłoczonym znaczkiem pocztowym 10-groszowym — wynosi 10 gr.

Kartka ta, o wymiarze 148×105 mm. tłoczona jest na papierze w kolorze kremowym

W nagłówku kartki umieszczony jest napis „Kartka Pocztowa" a nad nim napis propagandowy. Z lewej stronej kartki znajduje się wyraz „Nadawca". W lewym dolnym rogu umieszczony jest skrót nazwy Ministerstwa Poczt i Telegrafów, data i wysokość nakładu.

W prawym górnym rogu kartki znajduje się znaczek pocztowy opłaty 10 groszy z widokiem na jezioro Morskie Oko w Tatrach. Nad widokiem w górnej części znaczka, na ciemnem tle, znajduje się jasny napis „POCZTA POLSKA". W prawym dolnym rogu znaczka umieszczono ciemne litery „Gr" i liczbę „10". W dolnej części znaczka pod widokiem, na ciemnem tle, widnieje jasny napis „TATRY — MORSKIE OKO".

Rysunek znaczka posiada wymiar 28×22 mm.

Pod znaczkiem umieszczone są 4 linje punktowane, przeznaczone na adres, z których jedna (trzecia od góry) jest podkreślona.

Druk kartki pocztowej jest wykonany w kolorze zielonym

2) Cena sprzedażna kartki pocztowej pojedynczej łącznie z tłoczonym znaczkiem pocztowym 15-groszowym wynosi 15 gr

Kartka ta, o wymiarze 148×105 mm tłoczona jest na papierze w kolorze kremowym.

W nagłówku kartki umieszczony jest napis „KARTKA POCZTOWA" a nad nim napis propagandowy Z lewej strony kartki znajduje się wyraz „Nadawca". W lewym dolnym rogu umieszczony jest skrót nazwy Ministerstwa Poczt i Telegrafów, data i wysokość nakładu. W prawym górnym rogu kartki znajduje się znaczek pocztowy opłaty 15 gr. z widokiem okrętu M/S Piłsudski. Nad widokiem okrętu w górnej części znaczka, na ciemnem tle, znajduje się jasny napis „POCZTA POLSKA". W prawym dolnym rogu znaczka umieszczone są ciemne litery „Gr" i liczba „15". W dolnej części znaczka pod widokiem na ciemnem tle widnieje jasny napis „GDYNIA-M/S PIŁSUDSKI".

Rysunek znaczka posiada wymiar 28×22 mm. Pod znaczkiem umieszczone są 4 linje punktowane przeznaczone na adres, z których jedna (trzecia od góry) jest podkreślona.

Druk kartki pocztowej jest wykonany w kolorze niebiesko-zielonym.

3) Cena sprzedażna kartki pocztowej podwójnej, łącznie z tłoczonemi znaczkami pocztowemi 15 groszowemi wynosi 30 gr.

Kartka ta o wymiarze 210×148 mm. (po złożeniu 105×148 mm) — tłoczona jest dwustronnie na papierze w kolorze kremowym.

Na przedniej stronie, pośrodku kartki w nagłówku, znajduje się napis „Kartka Pocztowa" a pod nim napis „z opłaconą odpowiedzią". Nad napisem „Kartka Pocztowa" znajduje się napis propagandowy. Z lewej strony kartki znajduje się napis „Adres nadawcy" a pod nim dwie poziome linje punktowane.

W lewym dolnym rogu umieszczony jest skrót nazwy Ministerstwa Poczt i Telegrafów, data i wysokość nakładu. W prawym górnym rogu jednej i drugiej strony umieszczono znaczki pocztowe opłaty 15 gr. z widokiem okrętu M/S Piłsudski. Szczegóły druku znaczka pocztowego są takie same jak na kartce pocztowej 15-groszowej pojedyńczej, opisanej w pkt. 2.

Pod znakiem są umieszczone 4 linje punktowane przeznaczone na adres, z których jedna (trzecia od góry) jest podkreślona.

Strona odwrotna kartki zawiera te same szczegóły druku co i strona przednia, z tą tylko różnicą, że pod napisem „Kartka Pocztowa", zamiast napisu „z opłaconą odpowiedzią" umieszczony jest napis „na odpowiedź".

Druk kartki pocztowej jest wykonany w kolorze niebieskawo-zielonym.

§ 3.

Wyżej opisane kartki pocztowe będą w sprzedaży:

1) Kartka pocztowa podwójna (z opłaconą odpowiedzią) wartości 30 gr. od dnia 15 września 1935 r.,

2) Kartka pocztowa pojedyncza wartości 15 gr. — od dnia 1 października 1935 r.,

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER POCZT I TELEGRAFÓW
(—) KALIŃSKI

AEROFILATELISTYKA

Zawody o puhar Gordon Bennetta 1936.

W dniu 15 września br. z okazji Międzynarodowych Zawodów Balonów Wolnych o puhar Gordon Bennetta, balon warszawskiego Aeroklubu „Legjonowo" zabrał pocztę z urzędu pocztowego Warszawa 31 i przewiózł ją do Sokołowa Podlask. gdzie wylądował. Tamtejszy urząd pocztowy po zaopatrzeniu korespondencji swoim stemplem z datą 16. IX. 1935. przesłał ją do miejsc przeznaczenia.

Wymienionym wyżej balonem mogły być przewiezione tylko zwykłe ekspresowe listy do 20 gram. wagi, oraz zwykłe ekspresowe kartki pocztowe, tak krajowe jak i zagraniczne, za odpowiednią taryfową opłatą pocztową.

Przeznaczone do przewozu balonem przesyłki pocztowe zostały przed wysłaniem ostemplowane datownikiem urzędu pocztowego z napisem „Międzynarodowe Zawody Balonowe 15. IX. Gordon Bennett 1935 — Warszawa 31".

NOWOŚCI

Europa.

Andora. Nowa wartość znaczków dopłaty ukazała się we wzorze francuskim z nadrukiem „Vallees D'Andorre"

Znaczek dopłaty:

1 C — zielony.

Obiegowy znaczek 50 c. przedrukowano nową wartością.

Znaczek opłaty:

20 c./50 c. — czerwono-lila

Belgja. Ukazała się tutaj dalsza wartość definitywnego wydania z głową króla.

Znaczek opłaty:

1 fr. — karminowy

Francja. Obok reprodukujemy znaczek wydany z okazji inauguracyjnej podróży transatlantyku „Normandie", o czem wspominaliśmy już w 45 numerze naszego miesięcznika.

Bułgarja. Obiegową serję znaczków wydaną na papierze z wodnemi znakami uzupełniono dwoma wartościami.

Znaczki opłaty:

10 st. — karminowy i szary
5 L. — niebieski

Z okazji poświęcenia pomnika—mauzoleum bohaterskiego króla Warneńczyka, który poległ 1444 r. w bitwie z Turkami wydano nową serję znaczków.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1 L. — czerwonawo-brunatny
2 „ — fioletowo-brunatny
4 „ — jasno-czerwony
7 „ — niebieski
14 „ — zielony

Gdańsk. Znaczek 30 fen. ukazał się w odmiennym kolorze.

Znaczek opłaty:

30 fen. — fioletowy

Jugosławja. Pierwsze wartości nowej serji z portretem młodocianego króla ukazały się 6 września t. j. w dniu jego imienin.

Znaczki opłaty:

50 p. — pomarańczowy	1,75 d. — wiśniowy
75 p. — ciemno-zielony	3,50 d. — ultramarynowy
1.50 d. — cynobrowo-czerwony	

Lichtenstein. Znaczek z podobizną księżniczki wydano w dniu 19 września

Znaczek opłaty:

2 fr. — czerwono-brunatny

Monaco. Ukazała się tutaj dalsza wartość obiegowej serji.

Znaczek opłaty:

3,50 fr. — pomarańczowy

Niemcy. Poniżej reprodukujemy wartość 6 fen. z serji wydanej z okazji zlotu młodzieży hitlerowskiej. Szczegóły podawaliśmy w poprzednim numerze.

Zdaje się, że jeśli chodzi o wydawanie coraz to nowych serji, Niemcy mogą współzawodniczyć z Rosją sowiecką. Jeszcze nie zdążą się zapoznać filateliści z jednem wydaniem, a już ukazuje się nowsze. Z okazji „dnia partyjnego“ wydano również nową serję znaczków.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

6 fen. — ciemno-zielony
12 „ — czerwony

Oprócz tego dnia 4 października zapowiedziano wydanie serji dobroczynnej, składającej się z 10 wartości, które przedstawiają nam poszczególne typy strojów ludowych.

Portugalja. W ostatnich dniach ukazała się dalsza wartość obiegowych serji.

Znaczek opłaty:

25 c. — niebieski

Rosja. Jakkokolwiek zamierzony lot słynnego lotnika Lewoniewskiego, z Moskwy do San Francisko, ponad biegunem północnym, nie udał się, to jednak okoliczność ta posłużyła za okazję do nowego znaczka. Przedrukowano bowiem znaczek 10 kop. z serji Czeluskina wartością 1 rub. Nakład wynosi podobno tylko 10 tys.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):

1,10 rub. — ciemno-brunatny

Ostatnio odbywał się w Leningradzie kongres archeologiczny, co również spowodowało ukazanie się nowej serji znaczków w nakładzie 60 tys.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

5 kop. — brunatno-lila-czerwony
10 „ — zielony
15 „ — fioletowy
35 „ — brunatny

Rumunja. W myśl zapowiedzi wydano tu nową serję większego formatu o podobnym rysunku jak poprzednia, z głową króla, z tą tylko różnicą, że słowo „Posta“ zostało umieszczone w dolnej części, obok wartości znaczka.

Znaczki opłaty:

25 b. — czarno-zielony	3 L. — czerwono-fioletowy
1 L. — fioletowy	6 „ — czerwono-brunatny
2 „ — jasno-zielony	7 50 „ — jasno-niebieski

Austrja. Nowa serja znaczków lotniczych ukazała się 16 września i składa się z 15 wartości.

Znaczki lotnicze:

5 gr. — fioletowy
10 ,, — czerwono-pomarańczowy
15 ,, — zielony
20 ,, — niebieski
25 ,, — czerwono-lila
30 ,, — czerwono-brunatny
40 ,, — ciemno-zielony
50 ,, — ciemno-niebieski
60 gr. — czarno-brunatny
80 ,, — czerwono-brunatny
1 sh. — karminowy
2 ,, — c. oliwkowo-zielony
3 ,, — czerwono-brunatny
5 ,, — niebieskawo-zielony
10 ,, — fioletowo-niebieski

Zamorze.

Angola. Znaczki dopłaty zaopatrzono nowemi wartościami zamieniając je na opłatne.

Znaczki opłaty:

5/3 c. — brunatno-lila i czarny
10/13 ,, — niebieski i czarny
20/50 ,, — szary i czarny
30/50 c. — szary i czarny
40/50 ,, — ,, ,,

Afryka Połud. Znaczek dopłaty za 3 d. ukazał się obecnie jako jednokolorowy.

Znaczek dopłaty:

3 d. — niebieski

Dalsza wartość obiegowej serji nosi napis „Suid-Afrika" zamiast „Suidafrika".

Znaczek opłaty:

½ d. — zielony i czarny

Cejlon. Obrazkową serję uzupełniono nową wartością.

Znaczek opłaty:

30 c. — ciemno-zielony i karminowy

Egipt. Urzędowy znaczek został wydany o zmniejszonym formacie w odmiennym kolorze.

Znaczek urzędowy:

20 m. — niebieski

Guatemala. Setną rocznicę urodzin pierwszego prezydenta republiki J. R. Barrios uczczono wydaniem serji znaczków.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

½ c. — zielony i lila
1 ,, — ceglasty i niebieski
2 ,, — pomarańczowy i czarny
3 c. — karminowy i niebieski
4 ,, — niebieski i cynobrowy
5 ,, — zielony i brunatny
10 c. — brunatny i nieb.-zielony
15 ,, — oliwkowo-zielony i lila
25 ,, — czerwony i czarny

Znaczki lotnicze:

10 c. — brunatny i niebieski
15 c. — czarny i brunatny
30 c. — karminowy i niebieski

Indje angielskie. Obiegową serję znaczków uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:

6 a. — oliwkowo-żółty

Kolumbja. Znaczek 1 pes. z roku 1917 przedrukowano nową wartością.

Znaczek opłaty:

12 c./1 p — niebieski

Kongo belgijskie. Wydanie pamiątkowe z okazji 50-lecia Konga przedstawia 4 głowy królewskie w medaljonie.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

0,50 f. — ciemno zielony i jasno-żółty	2,50 f. — jasno-niebieski
1,25 ,, — ciemno-karminowy i jasno-żółty	4,— ,, — fioletowy na jasno-żółtym
1,50 ,, — brunatno-fiolet. na jasno-żółtym	5,— ,, — ciemno-brunatny na żółtym
2,40 ,, — ,, czerwony ,, ,, ,,	

Kostaryka. Z okazji 300-lecia „Dziewicy Anielskiej" patronki kraju ukazała się nowa serja znaczków.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

5 c. — zielony	45 c. — szaro-lila
10 ,, — pomarańczowy	50 ,, — szaro-czarny
30 ,, — karminowy	

Kuba. Dla upamiętnienia rewolucji wydano nową serję znaczków w dniu 13 września.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1 c. — zielony	5 c. — niebieski
2 ,, — karminowy	5 c. oliwkowo-zielony
4 ,, — wiśniowy	10 c. pomarańczowo-czerwony

Znaczki lotnicze:

5 c. — fioletowy	10 c. pomarańczowy

Mandżurja. Dalsze wartości obiegowej serji posiadają napis 6 zamiast 5 u góry.

Znaczki opłaty:

10 f. — niebieski	13 f. — brunatny

Marokko hiszp. Z obiegowej serji ukazało się kilka wartości o zmienionym kolorze.

Znaczki opłaty:

25 c. — fioletowy	50 c. — ultramarynowy
30 ,, — karminowy	60 ,, — szaro-zielony
40 ,, — pomarańczowy	2 p. — brunatno-karminowy

Mozambik. Z okazji otwarcia wielkiego mostu wydano 1 września pamiątkowy znaczek, na którym widnieje nowy most na Zambezi.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

1 esk. — niebieski i czarny

Nikaragua. Do lotniczej serji 1932 r. dodano dwie dalsze wartości, podobno tylko w nakładzie 100 sztuk.

Znaczki lotnicze:

15 c. — lila	20 c. — zielony

Obiegowy znaczek 6 c. otrzymał nadruk „Vale medio centavo"

Znaczek opłaty:

$^1/_2$/6 c. — brunatno-żółty

Persja. Nową serję opłatną uzupełniono dwoma wartościami.

Znaczki opłaty:

50 d. — brunatno-żółty	1 r. — jasno-niebieski

Z zapowiedzianej serji ukazały się jeszcze następujące wartości:

Znaczki opłaty.

45 d. — pomarańczowy	60 d. — jasno-niebieski
75 ,, — ceglasty	90 ,, — karminowo-czerwony
2 r. — szaro-zielony	3 r. — czarno-brunatny
5 r. — łupkowy	

Południ. Rodezja. Znaczek 2 d. z roku 1932 otrzymał napis „Postage-Revenue".

Znaczek opłaty:

2 d. — zielony i czerwono-brunatny

Salwador. Już się ukazały 2 wartości nowej serji ze sztandarem.

Znaczki opłaty:

2 c. — brunatny
8 c. — jasno-niebieski

Oprócz tego z okazji środkowo-amerykańskich zawodów sportowych, niektóre wartości zaopatrzono przedrukiem „Habilitado".

Znaczki opłaty:

5 c. — czerwony
8 „ — niebieski
10 „ — pomarańczowo-czerwony
15 c. — oliwkowo-brunatny
37 „ — zielony

Znaczki lotnicze:

15 c. — karminowy
25 „ — lila
30 „ — brunatny
55 c. — niebieski
1 col. — czarny

Surinam. Dwusetną rocznicę misjonarza Herrnhutera upamiętniono wydaniem serji znaczków, które przedstawiają białą i czarną rękę przed krzyżem.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1 (0,5) c. — brunatny
2 (1) „ — ciemno-niebieski
3 (1,5) „ — zielony
4 (2) c. — pomarańczowy
5 (2,5) „ — czarny
10 (5) „ — czerwony

Stany Zjednoczone. Z okazji Międzynarodowej Wystawy Pacyfistycznej w San Diego wydano znaczek okolicznościowy za 3 c.

Znaczek opłatny (okolicznościowy:)

3 c. — fioletowy

Urugwaj. Obiegową serję uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:

1 c. — fioletowy

Wyspy Kuka. Znaczek 1 d. ukazał się teraz ze znakiem wodnym „NZ" i gwiazdą.

Znaczek opłaty:

1 d. — czerwony i czarny

Wyspy Bahraina. Dalsze wartości Indji Bryt. z napisem „Postage" zaopatrzono nadrukiem „Bahrain".

Znaczki opłaty:

0,5 a. — zielony
2 a. — czerwony

Zachodn. Samoa. Obrazkową serję wydano ze zmienionym napisem „Western Samoa".

Znaczki opłaty:

0,5 d. — zielony
1 „ — wiśniowy i czarny
2 „ — pomarańczowy i czarny
2,5 d. — niebieski i czarny
4 „ — czerw.-brun. i szaro-nieb.
6 „ — ciemno-lila
1 sh, — zielony i fioletowy
2 sh, — brun.-fioletowy i zielony
3 sh, — brunatny i niebieski

DYSKUSJE

R. K., Łódź.

Do artykułu Lwowianina - „Chcieć . . . to móc"

Myśl rzucona przez „Lwowianina" w numerze ostatnim „Ilustr. Wiadomości Filatel." rzeczywiście warta, ażeby nad nią zastanowił się „Komitet Redakcyjny podręcznika polskich znaczków pocztowych". O tem, jak trudno dziś nabyć niektóre polskie czasopisma filatelistyczne z lat ubiegłych z cennemi nieraz artykułami pionierów filatelistyki polskiej, wie doskonale każdy z dzisiejszych zbieraczy, który badaniem starszych wydań znaczków pocztowych polskich zajmuje się jak to już w Nr. 27 „Ilustr. Wiadomości Filatel." wspomniałem. Ograniczę się zatem dziś do kilku uwag na temat poruszony na wstępie wspomnianego artykułu „Lwowianina". Przedewszystkiem nie podzielam zdania Szanownego Autora, kiedy pisze, że „nie posiadanie kompletów nie wypływa z winy danego filatelisty, lecz z winy znikomego nakładu czasopism, a co za tem idzie, **niemożności ich nabycia**". Otóż mojem zdaniem sprawa przedstawia się nieco inaczej, mianowicie słabe zainteresowanie się **filatelistów** polskich własnemi wydawnictwami, czyli **brak** prenumeratorów tak dawniej jak obecnie głównie zmusza wydawców pism filatelistycznych polskich do drukowania li tylko znikomej w porównaniu z nakładem niektórych zagranicznych pism, ilości egzemplarzy, a stosunkowo krótki tylko żywot pism tych był i jest rezultatem krytycznego położenia **finansowego** polskich wydawców. Niestety i dziś jest, o ile wiem, **nie** lepiej pod tym względem. Ażeby móc wybrnąć z tej sytucji i postawić choćby jedno z dzisiaj **wychodzących** pism filatelistycznych naszych na finansowo mocnych podstawach i na poziomie **wyższym** niż obecnie, należałoby znaleźć takiego mecenasa, który **deficyty** tego pisma pokrywałby z własnej kieszeni, a wówczas mielibyśmy pismo fachowe o **wysokim** poziomie, **większym** nakładzie i **zniżonej** cenie. Tematów i dobrych współpracowników dla takiego pisma u nas zdaje się nie brak. Pismo tak postawione zapewne wychodziłoby też regularniej i przez dłuższy niż dotąd okres lat. Dla porównania wskażę na czasopismo „Die Postkarte", które wychodzi dwa razy na miesiąc już od kilkunastu lat i to w ilości mniejwięcej 5000 egzemplarzy, przy objętości 12—20 stron druku in 8°, podczas gdy polskie pisma (10 numerów rocznie) mają przeciętnie nakład tylko około 500 egzemplarzy. W tym wypadku kwestja **języka** posiada też duże znaczenie; podczas gdy pisma polskie liczyć mogą prawie wyłącznie tylko na abonentów z Polski. „Die Postmarke" rozpowszechnione jest **w kilku** państwach, których obywatele są niemcami lub władają tym językiem. To wszystko składa się tak, że filatelistyczne pisma nasze po upływie kilku lat zwykle przestają wychodzić, znikają i po dalszych kilku latach należą do rzadkości bibljograficznych.

Pozostaje zatem dziś zastanowić się nad tem, w jaki sposób udostępnić cenne **prace** lat ubiegłych dzisiejszym i przyszłym zbieraczom znaczków polskich. Projekt „Lwowianina" co do wydania **uzupełnienia**, w którem znalazłyby się przedrukowane **wszystkie** prace pionerów polskiej filetelistyki, wymienione w „podręczniku"; uważam za zadaleko idący, gdyż „podręcznik" właśnie podaje przeważnie **streszczenie** danej pracy pierwotnej, na którą się w następstwie powołuje. Znaczki np. wydania krakowskiego i Poczta Polska" na Gen.-Gouv. Warszau" opisano według mego zdania na podstawie źródłowych prac p. prof. Miksteina, wydania zaś znaczków polskich w walucie złotowej okresu 1924—32 mają za podstawę pracę naszego znakomitego badacza p. Rachmanowa, ogłoszoną w r. 1932 w omawianem wyżej czasopiśmie „Die Postmarke".

Mojem zdaniem należałoby jedynie **niektóre** ważne i źródłowe prace wymienionych w „podręczniku" autorów powtórzyć i te artykuły możnaby przypuszczam wydrukować w jednem z wychodzących dziś pism filatelistycznych. Wybór tego czasopisma polskiego pozostawiłbym Komitetowi Redakcyjnemu „podręcznika". Powtórzenie zaś **całych i wszystkich** omawianych artykułów byłoby — mojem zdaniem — niepotrzebnem rozwadnianiem treści podręcznika, a może nawet balastem, który podrożyłby tylko podręcznik i przedłużyłby termin jego zakończenia. Następnie idzie i tu kwestja językowa. Dużo artykułów o znaczkach polskich, na które powołuje się podręcznik jest obcojęzycznych, głównie w języku niemieckim. Przedruk ich w oryginale nie byłby zatem wszystkim zbieraczom polskim zrozumiany.

O ile przy autorach **polskich** może nie będzie dużych przeszkód przy przedrukowaniu względnie tłomaczeniu ich artykułów, to przy artykułach autorów zagranicznych należałoby się już poważnie nad tem zastanowić i możliwie uzyskać ich zgodę. Dalej uważam, że **nie** wszystkie odnośne artykuły drukowane swego czasu i mające dziś być przedrukowane są po ujawnieniu się w mię-

dzyczasie innych okoliczności w oczach samych autorów obecnie aktualne. Ja np. nie zgodziłbym się na przedruk swego artykułu z „Ilustr. Kurjera Filat." w sprawie znaczka z r. 1860, ponieważ obecnie po otrzymaniu bliższych wyjaśnień z kompetentnego źródła jestem **innego** zdania, niż przy pisaniu danego artykułu w r. 1933. Inni autorzy może chcieliby **uzupełnić** względnie **skorygować** swoje dawne artykuły.

Tak więc jest jednak dużo „ale" przy projekcie p. „Lwowianina", niemniej jednak sam pomysł jest **dobry.** Zastrzegając sobie szczegółową krytykę „podręcznika" do chwili zakończenia jego druku i ja już dziś śmiem twierdzić, że tak jak obecnie „podręcznik" ten jest naprawdę **pierwszorzędnem** dziełem, za który należy się pełne uznanie Komitetowi Redakcyjnemu.

O ile załatwimy się w sposób zadawalający z omówionym wyżej projektem „Lwowianina", należałoby zająć się **wydaniem** odpowiedniego **albumu** znaczków pocztowych polskich dla **zaawansowanych** zbieraczy, gdyż wszystkie albumy, które dotąd ukazały się, są w zastosowaniu do powyżej omówionego „podręcznika" niestety **nie** odpowiednie.

Z wycieczki Związku Filatelistów w Toruniu

Jak już wspominano w artykule prezesa Związku Filatelistów w Toruniu p. Niklewskiego traktującym o Muzeum Poczty i Telekomunikacji w Warszawie, Związek Toruński zamierzał urządzić wycieczkę zbiorową dla zwiedzenia tej nader ciekawej placówki filatelistycznej.

Wycieczka, która zjeżdżała się do Warszawy, spotkała się na głównym dworcu w Warszawie w niedzielę, dnia 1 września 1935 r. w godzinach rannych, powitana przez członka honorowego Związku p. pułkownika Włodzimierza Polańskiego, kustosza Muzeum pocztowego i członków Związku zamieszkujących w Warszawie.

Wycieczka była w ten sposób pomyślana, że miała być niejako spotkaniem wszystkich zamiejscowych członków Związku w wspólnem miejscu t. j. w Warszawie. Istotnie też z różnych miast Polski i różnemi środkami lokomocji, koleją, statkami i samochodami zjechali się członkowie do Warszawy.

Przy tej okazji wielu członków, którzy z powodu znacznej odległości miejsca zamieszkania od Torunia nie mogą bywać na zebraniach zwykłych, miało okazję spotkać się z kolegami. Już z tej racji miała wycieczka specjalny charakter i znaczenie, gdyż radość spotkania tylu osób, którym przybywanie do Torunia jest niemożliwe, z miejscowemi członkami nadawała temu zjazdowi nastrój radosny i podniosły.

O godzinie 9-tej rano zebrali się członkowie w salach muzealnych, gdzie byli oprowadzani przez kustosza Muzeum p. pułkownika Polańskiego i wice-kustosza Muzeum p. artystę rzeźbiarza Turczyńskiego.

Bogate zbiory muzealne w oświetleniu naukowem wspomnianych panów nabierały specjalnie wyrazistego znaczenia, gdyż oprowadzali po Muzeum prawdziwi znawcy i współtwórcy tego Muzeum.

To też członkowie śledzili przez szereg godzin z zapartym oddechem wykład pp. Polańskiego i Turczyńskiego, zapoznając się z historją pocztownictwa polskiego, znaczeniem pocztownictwa w dziejach dawnej Rzeczypospolitej Polskiej tudzież w czasie powstań narodowych, w czasie zmagań wielkiej wojny i w okresie najnowszym niepodległościowym.

Nad wyraz ciekawe były wyjaśnienia szeregu urządzeń technicznych i modeli znajdujących się na następnem piętrze w drugiej sali mieszczącej przybory techniczne i t. p.

Dzięki uprzejmości pp. kustoszów mieli członkowie też okazję obejrzenia „Wielkiej Warszawy" z perspektywy „drapacza chmur", w którym mieści się Muzeum z tarasu, skąd roztacza się wspaniały widok na całą Warszawę i okolicę. Panowie Polański i Turczyński objaśniali z tarasu poszczególne budynki, co umożliwiło choć w ten sposób zapoznać się ogólnie z Warszawą.

Po oprowadzeniu odbyła się wspólna fotografja u wejścia do sali muzealnej.

Następnie poszczególni członkowie, wprowadzeni ogólnie przez pp. kustoszów zwiedzali poszczególne działy specjalnie ich interesujące. Wszędzie tworzyły się przy ciekawszych eksponatach grupki dyskutujące i omawiające oglądane eksponaty.

Panowie kustoszowie i nadal udzielali na zapytanie wyjaśnień, przez co wszyscy członkowie odnieśli maksymum korzyści, które kilkugodzinne zwiedzenie dać mogło. Zbiory są tak poważne i bogate, że dla szczegółowego zwiedzenia wszystkich działów

potrzebaby szeregu tygodni, który to czas niestety nie stał do dyspozycji. Każdy z członków jednak z żalem opuszczał po około 6-godzinnem zwiedzaniu gmach, w którym tyle pięknego widział.

Następnie spotkali się członkowie jeszcze w lokalu przy wspólnym obiedzie i spędzili kilka godzin w wesołym i nader sympatycznym nastroju.

Tym członkom, którym pozwolił czas na pobyt w Warszawie jeszcze przez jeden dzień, p. pułkownik Polański był uprzejmy umożliwić dostęp do Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie, w której drukują się znaczki pocztowe. Członkowie ci mieli możność zapoznać się z techniką druku, różnemi rodzajami druków, perforacyj itp.

Wycieczka doznała w Warszawie nader życzliwego przyjęcia u czynników kompetentnych i należy z szczególnem uznaniem podkreślić, że pan pułkownik Leligdowicz naczelnik wydziału Ministerstwa Poczt i Telegrafów raczył przybyć na powitanie wycieczki zwiedzającej Muzeum.

Wycieczka z Torunia była pierwszą wycieczką związku filatelistycznego zamiejscowego do Warszawy. Rezultaty tej wycieczki są tego rodzaju, że można tylko życzyć, by także inne związki polskie dla członków zorganizowały tego rodzaju nader pouczającą podróż, bo zapoznanie się z eksponatami muzealnemi na miejscu da możność filatelistom poczynienia różnych pouczających spotrzeżeń i da zachętę do zbierania estetycznego i sympatycznego.

Zwiedzanie Muzeum jest przawdziwą przyjemnoscią i ucztą duchową, gdyż każdy zwiedzający znajdzie coś, czego jeszcze nie widział i co go specjalnie zainteresuje.

Nadzwyczaj serdeczne i gorliwe zajęcie się wycieczką Związku przez władze muzealne p. pułkownika Zeligdowicza, p. pułkownika Polańskicgo i p. artystę Turczyńskiego jakoteż członka Rady Muzealnej Rembielińskiego zasługuje na szczególne podkreślenie i wyraża Związek na tem miejscu wszystkim Panom jak najserdeczniejsze podziękowanie.

Życzyć by należało, by także ucząca się młodzież, skoro organizuje się dla niej wycieczki do Warszawy, w programach swych nie omijała Muzeum Poczty i Telekomunikacji.

Koszty przejazdu wycieczki pokrył Związek za poszczególnych członków z swych zasobów w ten sposób, że wrócił członkom powstałe koszta przejazdu 3 klasą w postaci znaczków wystawowych toruńskich po nominalnej cenie t. j. 1.— zł za sztukę.

STOWARZYSZENIA

Zrzeszenie Przemysłowe Kupców Branży Filatelistycznej.

Dnia 20. 6. 35 r. o godz. 16, w lokalu zrzeszenia - Warszawa, ul. Złota 26 m. 22 odbyło się pierwsze walne zgromadzenie Zw. Kupców. Filatelistów w Polsce.

Jako przewodniczący zebrania został wybrany A. Pachoński - Warszawa, który w serdecznych słowach przywitał wszystkich przybyłych. Członkom odczytano treść zatwierdzonego statutu.

Na mocy zatwierdzonego statutu przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, powstało nowe stowarzyszenie pod nazwą: „Zrzeszenie Przemysłowe Kupców Branży Filatelistycznej w Rzeczypospolitej Polskiej".

Na walnem zebraniu wybrano zarząd w składzie następującym: prezes A. Pachoński Warszawa, viceprezesi: Z. Englert Warszawa i J Witkowski Poznań, delegat do władz rządowych S. Salikier Warszawa, sekretarz T. Gryżewski Warszawa, referent propagandy krajowej: J. Krzyżanowski Łódź, referent propagandy zagr.: Fildan-Filden Bydgoszcz.

Komisja rewizyjna: E Eichental Warszawa, Z Popers Przemyśl, L. Brajer Lwów.

W ogólnej bardzo ożywionej dyskusji zostały jeszcze raz omówione najważniejsze cele zrzeszenia i to następujące:

ad 1. Jak najdalej idąca współpraca z polskiemi organizacjami filatelistycznemi.

ad 2. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji oraz pokątnego handlu filatelistycznego przez osoby niezarejestrowane i nieopłacające podatków.

ad 3. Zwalczanie fałszerstw filatelistycznych i piętnowanie fałszerzy jak i sprzedawców fałszywych znaczków jako prawdziwych.

ad 4. Urządzanie wystaw filatelistycznych.

Władze państwowe oraz odpowiednie czynniki wyraziły nowemu zrzeszeniu jak najdalej idące przychylne poparcie.

Zainteresowani kupcy zechcą się porozumieć z sekretarjatem zrzeszenia, które się mieści w Warszawie ul. Złota 26 m. 22, w celu otrzymania bliższych informacji. Wpisowe wynosi zł. 10.—, składka miesięczna zł. 3.—. Zbieraczom zaleca się przedewszystkiem wchodzić w kontakt tylko z kupcami należącymi do zrzeszenia, gdyż to im daje gwarancję, że będą solidnie i uczciwie załatwieni.

BIBLJOGRAFJA

„Polskie znaczki i stemple pocztowe w 18 i 19 stuleciu".

Pod powyższem tytułem ukazała się w jęz. niemieckim praca W. Polańskiego i W. Rachmanowa nakładem „Die Postmarke" w Wiedniu. Dzieło to znane już poprzednio jako rzadkość bibliofilska w opracowaniu W. Polańskiego, zostało uzupełnione przez W. Rachmanowa. Obejmuje 82 stronnice druku na bezdrzewnym papierze, o bardzo gustownej okładce, na której widnieje Orzeł Polski na czerwonej tarczy a pod nim napis: „W. von Polański und W von Rachmanow — Die Postverzeichen und Poststempel von Polen im 18. und 19. Jahrhundert".

Nakład wynosi tylko 300 egz. z których każdy otrzymał kolejną numerację. Trudno powstrzymać się od superlatywów jeżeli chodzi o treść samego dzieła, bo przecież jest to praca jedyna w swoim rodzaju. Oprócz wspomnianych 82 stron druku, dochodzi jeszcze 53 tabel z produkcjami dokumentów pocztowych, drukowanych różnobarwnie na kredowym papierze, tak pięknie, że tylko oko potrafi to ocenić. Cena jednego egz. mimo tak małego nakładu wynosi tylko zł. 37.50 plus porto. (Pragnący nabyć opisane dzieło mogą to uskutecznić za pośrednictwem naszej Redakcji.)

Katalog Michel'a 1936

Podobnie jak w ubiegłym roku katalog Michel'a ukazał się znowu w niebieskiej oprawie ze złoconym napisem, która podobała się filatelistom i dlatego ma już pozostać jako standartowa. Oprócz wydania jednotomowego i dwutomowego jest jeszcze specjalne z registraturą. Dzięki uzupełnieniom i rozszerzeniom niektórych działów, objętość katalogu powiększyła się o 88 stron. Trudniejsze wydania otrzymały specjalne tabele. Ponieważ ukazał się równocześnie specjalny katalog Niemiec, rozszerzono działy omawiające: Stare Niemcy, Prusy, Helgoland, pozostawiając jednak dawną numerację. Jeżeli nastąpiła konieczność zmiany numeracji, to posiadający katalog znajdzie odpowiednie wyjaśnienia na końcowych kartach. Szczególnie podkreślić należy, że omówiono poszczególne wydania znaczków z umieszczeniem wskazówek odnośnie fałszerstw i nowodruków.

Frede'go katalog 1936.

Ruchliwa ta firma, która dotąd wydawała tylko katalogi Europy i Niemiec wyszła w tym roku na rynek aż z 5 katalogami: 1) znaczki c. świata w 1 i 2 tomach, 2) znaczki Europy, 3) znaczki zamorskie, 4) znaczki Niemiec, 5) znaczki lotnicze. Katalogi te opracowano prosto bez specjalnych opisów, mogą jednakże po odpowiedniem udoskonaleniu zastąpić te, które posiadają wyrobioną markę. Zdaje się, że wspomniana firma zamierza się przerzucić całkowicie z handlu znaczkami na wydawnictwa. Dla polskich zbieraczy, którzy posługują się innemi katalogami, zasługiwałby na uwagę przedewszystkiem katalog lotniczy. Jego niska cena mk. 0.80 plus porto nie sprawia trudności w nabyciu. (Katalog ten dostarczamy za cenę zł. 1.80 plus porto 0.15 polec. 0.45).

Sieger'a katalog niemieckiej poczty lotniczej.

Dotychczasowy katalog niemieckiej poczty zeppelinowej, został rozszerzony i wydany nakładem Sieger'a jako obejmujący całą dziedzinę niemieckiej poczty lotniczej. Nowowydany katalog obejmuje 200 str. druku i ca. 900 klisz. Dla zbieraczy szczególnie interesujących się niemiecką aerofilatelistyką, katalog ten stanowi wartościową pracę źródłową. Cena mk. 3.50 plus porto.

Wrona—Katalog znaczków Niemiec 1936.

Wspomniany wyżej katalog ukazał się w sierpniu b. r. Podzielony jest na dwie części z których pierwsza obejmuje wszystkie dotychczas wydane znaczki niemieckie z uwzględnieniem ważniejszych odmian i błędów, przyczem ceny podano w trzech rubrykach na znaczki: czyste, stemplowane i na listach. W drugiej części opracowano odwrotki w parce „Kearldrucke" we wszystkich kombinacjach nawet w połączeniu z nalepkami reklamowemi, potem zeszyciki znaczkowe tak zw. „Markenheftchen" szczegółowo opisano z wycenieniem także poszczególnych arkusików. Jeżeli dodamy jeszcze dział znaczków narożnikowych musimy przyznać, że opracowanie jest nieco przesadne, niemniej odpowiadające dzisiejszym wymaganiom niemieckich zbieraczy. Cena mk. 1.25 plus porto.

Uwaga Wszystkie opisane powyżej wydawnictwa można otrzymać za pośrednictwem naszej Redakcji po cenach oryginalnych.

Redaktor i Wydawca Jan Witkowski, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

Druk. „POL" POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Strzelecka 14